

POSLANECKÁ
SNĚMOVNA
PARLAMENTU
ČESKÉ REPUBLIKY

PARLAMENTNÍ
INSTITUT

VYBRANÁ TÉMATA

Průběh a výsledky COP26, Glasgow

Shrnutí výsledků Konference OSN o změně klimatu
2021

Obsah:

ÚVOD	3
VÝSLEDKY	4
HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ	7
DALŠÍ POSTUP	7
ZÁVĚR	7

Vybraná témata č. 21/2021
listopad 2021
autor: Eva Balounová

Shrnutí

Tato práce představuje výsledky Konference OSN o změně klimatu (COP26), která proběhla ve dnech 31. října až 13. listopadu 2021 ve skotském Glasgow. Závěrem konference je tzv. Glasgow Climate Pact – dohoda schválená všemi účastníky, která vyzývá například k útlumu využívání uhlí, navýšení klimatických ambicí či zvýšení úsilí v oblasti financování zejména ze strany rozvinutých států. Během konference však byla podepsána celá řada dílčích dohod mezi jednotlivými aktéry, které vyzývají např. k omezení emisí metanu či zastavení odlesňování. V průběhu klimatických jednání také některé státy přislíbily zvýšit své klimatické cíle – např. Indie.

Obsah

ÚVOD.....	3
VÝSLEDKY.....	4
ZÁVĚREČNÁ DOHODA – GLASGOW CLIMATE PACT.....	4
DÍLČÍ ÚSPĚCHY A DOHODY.....	5
<i>Shoda ohledně snižování emisí metanu (the Global Methane Pledge)</i>	5
<i>Odlesňování</i>	5
<i>Elektromobilita</i>	5
<i>Příspěvky států</i>	5
HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ.....	7
DALŠÍ POSTUP.....	7
ZÁVĚR.....	7

Úvod

26. Setkání smluvních stran Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu (nazývané také jako Konference OSN o změně klimatu či COP26) proběhlo ve dnech 31. října až 13. listopadu 2021 s ročním zpožděním vzhledem k pandemii covid-19.

COP26 přinesla posun v několika oblastech:

- Dojednání ustanovení Pařížské dohody týkajících se např. emisního obchodování či časových rámců pro příspěvky smluvních stran;
- Výzva k útlumu využívání uhlí;
- Výzva k navýšení klimatických cílů pro rok 2030 do roku 2022;
- Výzva ke zdvojnásobení finančních prostředků na adaptaci;
- Slib snížení emisí metanu o 30 % do roku 2030;
- Deklarace k omezení odlesňování a finanční podpora v této oblasti;
- Aktualizace příspěvků smluvních stran.

Konference OSN o změně klimatu – COP

Konference smluvních stran (COP) je hlavním orgánem Rámcové úmluvy o změně klimatu z roku 1992 složeným ze zástupců vlád jednotlivých smluvních států. Konference se konají každý rok zpravidla na podzim a jsou na nich přijímána důležitá rozhodnutí v oblasti klimatu. Na COP21 v Paříži v roce 2015 byla přijata Pařížská dohoda, která se vztahuje na období po roce 2020. Předtím v roce 1997 byl dohodnut Kjótský protokol, který se vztahoval na roky 2008 – 2012, resp. poté byl prodloužen do roku 2020.

Výsledky

Konference OSN o změně klimatu byla nakonec prodloužena o jeden den do soboty 13. listopadu, kdy byla nalezena shoda na závěrečném výstupu konference. **Závěrečná klimatická dohoda – Glasgow Climate Pact** - byla podepsána jednomyslně všemi účastníky, rovněž ale během konference došlo ke sjednání dílčích dohod různě velkými skupinami států.

Závěrečná dohoda – Glasgow Climate Pact¹

Glasgow Climate Pact obsahuje 8 částí, ve kterých se postupně věnuje vědeckému poznání, adaptaci, financím na adaptaci, mitigaci, přesunu financí a technologií, ztrátám a škodám, provádění a spolupráci.

Státy v úvodu textu vyjadřují znepokojení nad tím, že lidská činnost již způsobila oteplení o 1,1 °C a že dopady změny klimatu jsou nyní patrné na celém světě a přitom uhlíkové rozpočty k dodržení cílů Pařížské dohody se rychle vyčerpávají. Proto bylo zdůrazněno, že v tomto kritickém desetiletí je naléhavě nutné zvýšit ambice a opatření v oblasti zmírňování změny klimatu, přizpůsobování se této změně a financování, aby se odstranily nedostatky v plnění cílů Pařížské dohody.

V oblasti **adaptace** státy vyzvaly k jejímu většímu zohlednění v územním plánování a většímu vědeckému poznání v této oblasti.

Pokud jde o **financování opatření v oblasti klimatu**, bylo konstatováno, že zatím nedošlo k mobilizaci 100 miliard dolarů ročně ze strany rozvinutých zemí. Dohodnutý text proto vyzývá rozvinuté země, aby minimálně zdvojnásobily své společné poskytování finančních prostředků na přizpůsobení se změně klimatu smluvním stranám z rozvojových zemí v rámci ročního cíle 100 miliard USD na období do roku 2025 (oproti úrovni roku 2019) a aby tohoto cíle 100 miliard USD dosáhly co nejdříve. Ke sladění finančních aktivit s cíli Pařížské dohody byli vyzváni i mimostátní aktéři a bylo zdůrazněno, že je naléhavě nutné zlepšit porozumění a opatření, aby finanční toky byly v souladu s cestou k rozvoji s nízkými emisemi skleníkových plynů a odolnému vůči klimatu, a to transparentním a inkluzivním způsobem v kontextu udržitelného rozvoje a vymýcení chudoby.

V oblasti mitigace byla znovu uznána snaha o usilování o omezení nárůstu globální teploty o 1,5 °C. K tomu je potřeba rychlé a trvalé snížení celosvětových emisí skleníkových plynů, včetně **snížení celosvětových emisí oxidu uhličitého o 45 % do roku 2030 ve srovnání s úrovní v roce 2010 a na nulovou úroveň kolem poloviny století, jakož i hluboké snížení emisí dalších skleníkových plynů**. Bylo uznáno, že v tomto kritickém desetiletí je potřeba urychlených opatření. Státy byly vyzvány, aby zvýšily své úsilí – tato problematika má být otevřena opět na příštím COP. **Do konce roku 2022 mají smluvní strany také revidovat a posílit své cíle (vnitrostátně stanovené příspěvky) pro rok 2030 tak, aby byly v souladu s cíli Pařížské dohody**. Souhrnná zpráva o příspěvcích má být každoročně aktualizována. Státy byly rovněž vyzvány předložit svoje dlouhodobé strategie nízkemisního rozvoje.

Konference COP26 se také dohodla na urychlení vývoje, zavádění a šíření technologií a přijímání politik s cílem přejít na nízkemisní energetické systémy, a to i rychlým rozšířením zavádění čisté výroby energie a opatření v oblasti energetické účinnosti, včetně **urychlení úsilí o postupné**

---

¹ Dostupné z: <https://unfccc.int/process-and-meetings/conferences/glasgow-climate-change-conference-october-november-2021/outcomes-of-the-glasgow-climate-change-conference>.

omezení neomezené výroby energie z uhlí a ukončení neefektivních dotací fosilních paliv, přičemž uznala potřebu podpory spravedlivé tranzice.²

Dále bylo vyzváno ke zvážení opatření ke snížení emisí dalších skleníkových plynů do roku 2030, včetně metanu, a byla uznána role lesů a dalších ekosystémů.

COP26 rovněž **dokončila technická jednání o takzvaném souboru pravidel k provádění Pařížské dohody** (the Paris Agreement Rulebook), který stanoví požadavky na transparentnost a podávání zpráv pro všechny smluvní strany, aby mohly sledovat pokrok v plnění svých cílů v oblasti snižování emisí. Soubor pravidel zahrnuje mechanismy podle článku 6, které stanovují fungování mezinárodních trhů s uhlíkem na podporu další globální spolupráce při snižování emisí.³

Díličí úspěchy a dohody

Shoda ohledně snižování emisí metanu (the Global Methane Pledge)

Přes sto států se přihlásilo k cíli [snížit do roku 2030 úniky metanu do atmosféry o 30 % oproti roku 2020](#). Tyto státy produkují téměř polovinu světových emisí metanu.

Odlesňování

Přes sto států, včetně Brazílie, Indonésie a Konžské demokratické republiky, se zavázalo, že do roku 2030 [zvrátí úbytek světových lesů](#). Další ujednání se týkají [finanční podpory pro ochranu a obnovu lesů](#).

Elektromobilita

Skupina několika zemí včetně Spojeného království Velké Británie a Severního Irska, Polska, Turecka nebo Indie společně se společnostmi jako je Ford nebo General Motors [ohlásila](#), že chtějí do roku 2040 dosáhnout toho, aby trh s novými automobily nabízel výhradně bezemisní vozidla.

Příspěvky států

Během konference v Glasgow smluvní strany Pařížské dohody oznámily navýšení svých klimatických ambicí. Zejména [Indie deklarovala](#) cíl dosáhnout do roku 2070 klimatické neutrality a navýšila svůj cíl pro rok 2030 pro snížení emisí na 45 %. Nicméně zatím deklarované ambice nepostačují k dosažení cílů Pařížské dohody, proto byly smluvní strany vyzvány k revizi svých vnitrostátně stanovených příspěvků do konce roku 2022 s tím, že na příštím zasedání COP27 v Egyptě bude otázka klimatických ambicí znovu diskutována.

---

² Závěrečná dohoda vyzývá poprvé v historii k postupnému omezení využívání uhlí k výrobě elektrické energie („phase down coal“). Tato formulace byla použita jako ústupek Číně a Indii, které nesouhlasily s formulací postupného ukončení využívání uhlí („phase out coal“).

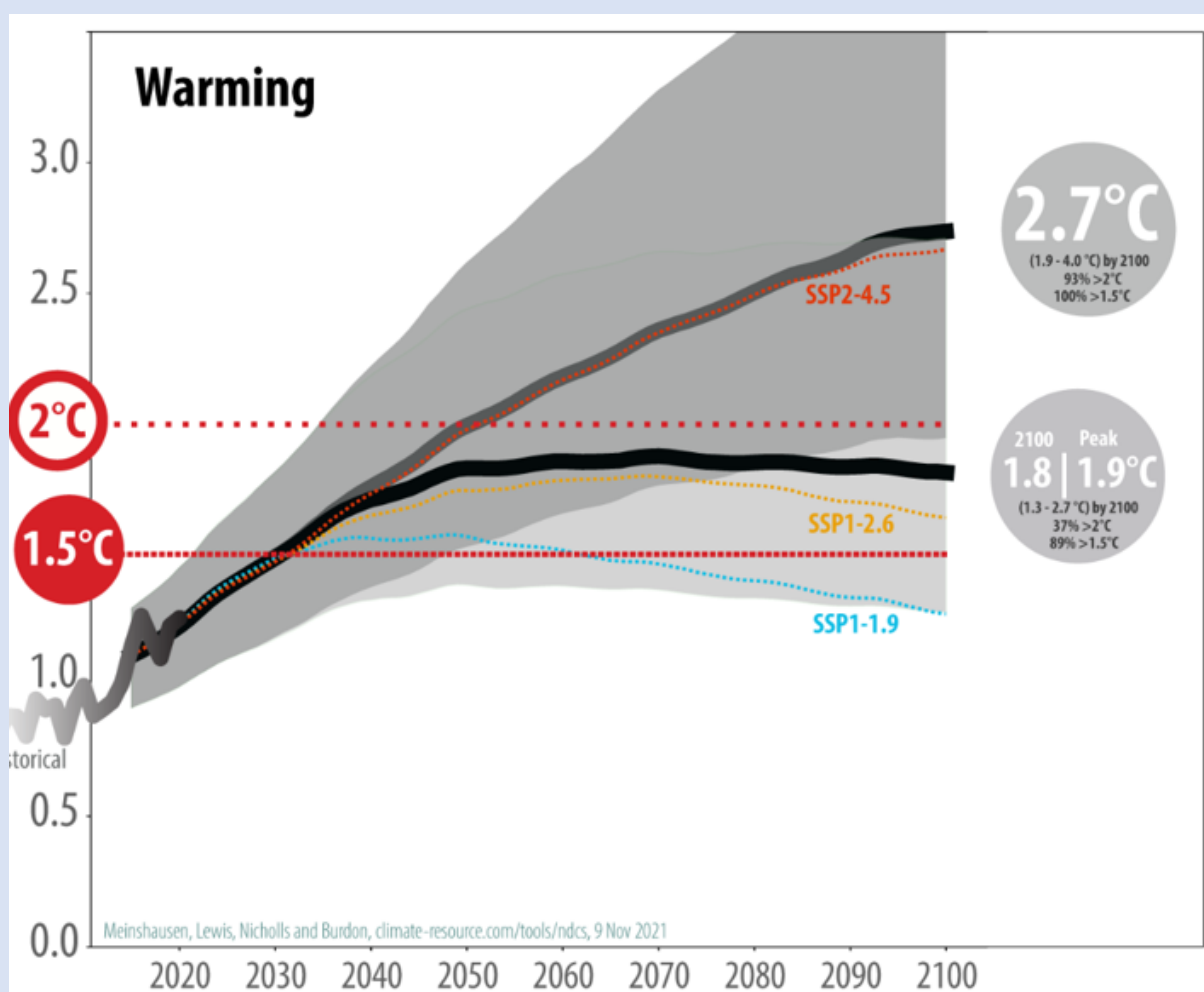
³ Soubor konkrétně obsahuje:

- (a) Společné časové rámce pro vnitrostátně stanovené příspěvky uvedené v čl. 4 odst. 10 Pařížské dohody (každých pět let – počínaje v roce 2025 příspěvkem pro roky 2031 – 2035);
- (b) Metodické otázky týkající se rámce zvýšené transparentnosti pro opatření a podporu podle článku 13 Pařížské dohody;
- (c) Způsoby a postupy fungování a využívání veřejného registru uvedeného v čl. 4 odst. 12 Pařížské dohody;
- (d) Způsoby a postupy provozování a používání veřejného registru uvedeného v čl. 7 odst. 12 Pařížské dohody;
- (e) Pokyny pro přístupy spolupráce uvedené v čl. 6 odst. 2 Pařížské dohody;
- (f) Pravidla, způsoby a postupy pro mechanismus zřízený podle čl. 6 odst. 4 Pařížské dohody;
- (g) Pracovní program v rámci netržních přístupů podle čl. 6 odst. 8 Pařížské dohody.

Směřování k cíli Pařížské dohody

Pařížská dohoda o změně klimatu z roku 2015 stanoví cíl udržet nárůst průměrné globální teploty výrazně pod hranicí 2 °C oproti hodnotám před průmyslovou revolucí, případně usilovat o to, aby nárůst teploty nepřekročil 1,5 °C. Pařížská dohoda však smluvním stranám nestanoví konkrétní cíle, o kolik mají snížit své emise. Stanoví však, že v druhé polovině tohoto století má být dosaženo klimatické neutrality. Smluvní strany mají samy oznámit svoje závazky vedoucí k cílům (nazývané jako vnitrostátně stanovené příspěvky) a rovněž by měly formulovat dlouhodobé strategie nízkouhličího rozvoje.

Pokud vezmeme v potaz ambice ohlášené na COP26, deklarované dlouhodobé cíle i podmíněné přísliby, optimistické scénáře nyní po konferenci v Glasgow hovoří o oteplení v tomto století o 1,9 °C. Na druhou stranu, pokud vezmeme v potaz pouze nepodmíněné příspěvky do roku 2030, předpokládané oteplení při jejich dodržení je spíše o 2,7 °C.

Obrázek č. 1: Předpokládané oteplení v tomto století. Odhady se liší podle toho, zda jsou zahrnuty jen nepodmíněné příspěvky do roku 2030, či také dlouhodobé cíle po roce 2030, které byly deklarovány (tj. cíle klimatické či uhlíkové neutrality). U těchto dlouhodobých cílů je obtížné spoléhat se na jejich dosažení (viz cíle Číny či Indie). Nicméně všechny scénáře pracují s tím, že příspěvky budou opravdu implementovány (tj. převedeny do právního řádu a dodrženy). Zdroj: M. Meinshausen, J. Lewis, R. Burdon, Z. Nicholls (2021), climate-resource.com/tools/ndcs, Version 9th Nov 2021.

Hodnocení výsledků

Generální tajemník OSN **António Guterres** [označil dohodu](#) za základní stavební kámen pro další pokrok. Nicméně řekl, že se nepodařilo splnit ani jedno ze tří základních kritérií pro úspěch setkání: nepodařilo se snížit emise do roku 2030 na polovinu, nepodařilo se získat 100 miliard dolarů od bohatých zemí na pomoc chudým, ani zajistit, aby polovina této částky pomáhala rozvíjejícím se zemím přizpůsobit se nejhorším dopadům změn klimatu. **Alok Sharma** – britský poslanec, který celé konferenci předsedal - [shrnul výsledek](#) jako pokrok v oblasti uhlí, aut, peněz a stromů. Ocenil také přístup zemí a omluvil se za nutnost ústupků. Předsedkyně Evropské komise **Ursula von der Leyen** [označila konferenci za pokrok](#), hlavní vyjednávač za EU, **Frans Timmermans**, [považuje](#) výsledný text za naději pro budoucí generace a řekl, že cíl 1,5 °C zůstává naživu.

Další postup

Příští rok proběhne COP27 v Egyptě, v roce 2023 potom proběhne COP28 ve Spojených arabských emirátech.

Závěr

Konference OSN o změně klimatu (COP26) přinesla posun v několika oblastech. Byla dojednána tzv. prováděcí pravidla Pařížské dohody týkající se např. emisního obchodování či časových rámců pro příspěvky smluvních stran, poprvé bylo vyzváno k útlumu využívání uhlí, smluvní strany byly vyzvány k navýšení klimatických cílů pro rok 2030 do roku 2022 a vyspělé státy byly také vyzvány ke zdvojnásobení finančních prostředků na adaptaci pro rozvojové země. Kromě toho byly uzavřeny dílčí dohody týkající se snížení emisí metanu o 30 % do roku 2030 oproti roku 2020, či týkající se omezení odlesňování do roku 2030 a finanční podpory v této oblasti.

Anotace/Annotation

Průběh a výsledky COP26, Glasgow

Tato práce představuje výsledky Konference OSN o změně klimatu (COP26), která proběhla ve dnech 31. října až 13. listopadu 2021 ve skotském Glasgow. Závěrem konference je tzv. Glasgow Climate Pact – dohoda schválená všemi účastníky, která vyzývá například k útlumu využívání uhlí, navýšení klimatických ambicí či zvýšení úsilí v oblasti financování zejména ze strany rozvinutých států. Během konference však byla podepsána celá řada dílčích dohod mezi jednotlivými aktéry, které vyzývají např. k omezení emisí metanu či zastavení odlesňování. V průběhu klimatických jednání také některé státy přislíbily zvýšit své klimatické cíle – např. Indie.

COP26, Změna klimatu

Outcomes of COP26, Glasgow

This paper sums up the results of the UN Conference on Climate Change (COP26) held in Glasgow from 31 October to 13 November 2021. The official outcome of the Conference – the Glasgow Climate Pact – calls for the phasedown of coal, an increase in climate ambition, and increased efforts in climate finance from developed countries. Except for the official outcome, a number of initiatives was agreed – e. g. the Global Methane Pledge or the Declaration on Forests and Land Use. During the climate negotiations, some countries also pledged to increase their climate ambition – such as India.

COP26, Climate change

PARLAMENTNÍ INSTITUT plní úkoly vědeckého, informačního a vzdělávacího střediska pro Poslaneckou sněmovnu, její orgány, poslance a Kancelář Poslanecké sněmovny, pro Senát, jeho orgány, senátory a Kancelář Senátu. Naše činnosti a produkty uvádíme níže.

Oddělení všeobecných studií	STUDIE Srovnávací studie Analytické studie	ODPOVĚDI NA DOTAZ Stručné odpovědi na dotazy členů Parlamentu	VYBRANÁ TÉMATA Studie zpracované k aktuálním problematikám	MONITORING Vybrané hospodářské měnové a sociální ukazatele	MIGRACE Přehled aktualit v oblasti migrace za vybrané období
	PŘEHLED SZBP Společná zahraniční a bezpečnostní politika EU	EUROZÓNA+ Přehled ekonomických událostí v EU	PODKLADY pro zahraničně politická jednání	PŘEDNÁŠKY pro zahraniční delegace, PS, Senát	
Oddělení pro evropské záležitosti	STANOVISKA kompatibility nevládních návrhů zákonů s právem EU	KONZULTACE k předkládaným vládním návrhům zákonů	DOKUMENTY EU Výběr z aktů a dokumentů EU zaslaných PS	ZPRÁVY Aktuální agenda v Bruselu	PODKLADY pro jednání výboru na mezinárodní úrovni
	INFORMAČNÍ STŘEDISKO Informace o činnosti Poslanecké sněmovny a prohlídky budov	ECPRD Spolupráce s Evropským centrem pro parlamentní výzkum a dokumentaci	PŘEDNÁŠKY pro Poslaneckou sněmovnu, pro školy, veřejnost	INFORMAČNÍ MATERIÁLY o fungování Poslanecké sněmovny, o legislativním procesu	ZÁPISY ze schůzí, seminářů, přednášek, kulatých stolů

AKTUÁLNÍ VYDÁNÍ:

Název: Průběh a výsledky COP26, Glasgow
 Autoři: Balounová, E.
 Číslo: Vybraná témata č. 21/2021
 Datum: listopad 2021

Klíčová slova:
 COP26, změna klimatu

EDICE: VYBRANÁ TÉMATA

Typ edice: online, ISSN 2533-414X
 URL: <http://www.psp.cz/sqw/ppi.sqw?d=3>
 První vydání edice: leden 2005
 Frekvence vydání edice: nepravidelná
 Zaměření: aktuální témata relevantní pro činnost Parlamentu České republiky
 Jazyk: CZ
 Vydavatel: Kancelář Poslanecké sněmovny, Sněmovní 4, 118 26 Praha 1